

Toespraak Ad Corten tijdens demonstratie op de Dam 21 mei 2022

Laat ex-IS vrouwen hun kinderen behouden

Vorige week bereikte ons het verheugende nieuws dat de rechtbank in Rotterdam had bepaald dat alle 12 vrouwen in kamp Roj plus hun 29 kinderen binnen 4 maanden teruggehaald moeten worden. We verwachten niet dat politici in de Kamer nu nog dwars gaan liggen. Het CDA is twee weken geleden bijgedraaid en heeft gevraagd of de kinderen versneld teruggehaald konden worden. Er is daardoor nu een meerderheid voor terughalen in de Kamer.

Maar nu dient het volgende probleem zich aan. De vrouwen moeten natuurlijk voor de rechter komen om zich te verantwoorden voor wat ze gedaan hebben. Vanuit de politiek wordt sterke druk uitgeoefend om hen zwaar te straffen. Er wordt verwacht dat de vrouwen voor minstens een aantal jaren de gevangenis in gaan. De kinderen zullen meestal terechtkomen bij Jeugdzorg of vreemde pleegezinnen. In die gevallen zullen de moeders hun kinderen niet meer terug krijgen wanneer ze uit de gevangenis komen omdat de kinderen elders te sterk gehecht zijn. De moeders raken hun kinderen daarmee voorgoed kwijt.

Wij denken dat dit niet in het belang is van de kinderen. In de kampen was hun moeder het enige houvast. In Nederland komen ze in een vreemde omgeving en het eerste wat er gebeurt, is dat hun moeders ook nog van hen wordt afgepakt. Dat zal hun trauma's verder vergroten. Uit het nieuws van de laatste maanden weten we wat er allemaal kan misgaan wanneer kinderen bij Jeugdzorg terecht komen. En dan gaat het om kinderen waarvoor de moeder zelf niet kon zorgen. De kinderen waar we hier over praten, hebben moeders die heel goed voor hen gezorgd hebben. Als ze dat niet gedaan hadden, waren de kinderen al lang niet meer in leven geweest. De moeders hebben laten zien dat ze een groot verantwoordelijkheidsgevoel hebben voor hun kinderen. Hun kinderen zijn alles waar ze de afgelopen jaren voor geleefd hebben. Wanneer ze hun kinderen kwijt raken doordat ze jarenlang de gevangenis in moeten, zal dat nog een veel ergere straf zijn dan de gevangenis zelf.

Wanneer de moeders hun kinderen voorgoed kwijtraken aan Jeugdzorg of vreemde pleegouders, zal dat voor hen geen stimulans zijn om zich weer te schikken in de Nederlandse maatschappij. Zij zullen een blijvende wrok blijven koesteren tegen de overheid en ik kan mij voorstellen dat dit tot nieuwe problemen zal leiden. In landen waar moeders en kinderen slechts kort van elkaar gescheiden werden, blijkt dat de integratie van de moeders zonder problemen verloopt. In Zweden is geen enkele van de opgehaalde moeders veroordeeld voor oorlogsmisdaden en zorgen de moeders gewoon voor hun kinderen. In België zijn 4 van de 6 vrouwen die vorig jaar zijn opgehaald, weer op vrije voeten. De Belgische ervaring is dat de re-integratie van de moeders zonder problemen verloopt omdat de kinderen voor hen het allerbelangrijkste zijn.

In Nederland hebben we tegenwoordig een obsessie met straffen en vergelding. Populistische politici staan hier te popelen om de vrouwen zo hard mogelijk te straffen. Dat is de enige reden dat ze opgehaald worden; niet uit barmhartigheid met de kinderen. Nederland is in dat opzicht uniek in de wereld. Andere landen halen hun vrouwen en kinderen op om de kinderen te redden. Zij vinden dat die niet gestraft mogen worden voor de misdaden van de ouders. Nederland doet het omgekeerde; wij halen de vrouwen op om ze te kunnen bestraffen. En als dat de reden is dat we ze terughalen, moeten ze natuurlijk ook wel forse straffen krijgen.

De drang om te straffen is een symptoom van de verharding van onze maatschappij. Het gaat niet meer om de vraag wat het beste is voor de maatschappij. Politici en burgers willen gewoon vergelding: oog om oog, tand om tand. We gaan in moreel opzicht weer terug in de tijd.

We moeten ons afvragen wat de ex-IS vrouwen de Nederlandse maatschappij werkelijk misdaan hebben. Hebben ze hier aanslagen gepleegd of daar plannen toe gemaakt? Nee. De meesten zijn gewoon met hun man meegegaan, of ze zijn vertrokken uit idealisme in de hoop in het kalifaat een betere maatschappij te vinden. De motivatie van de vrouwen was sterk verschillend van die van de mannen. De mannen werden aangetrokken door het geweld van de oorlog. Zo zijn mannen nu eenmaal. Het enige dat de meeste vrouwen verweten kan worden, is dat ze hun mannen gesteund hebben door voor hen te zorgen. Maar is dat een oorlogsmisdaad? Dat deden Duitse vrouwen toch ook voor hun mannen tijdens de oorlog? Hebben we na de oorlog alle Duitse huisvrouwen voor jaren opgesloten wegens oorlogsmisdaden?

In Nederland is jarenlang een haatcampagne gevoerd tegen de vrouwen, zowel in de kranten, op TV als door politici. CDA politici als Van Toorenburg en Van Helvert beweerden dat de vrouwen de vreselijkste misdaden gepleegd hadden, zonder dat ze daarvoor bewijzen wisten aan te voeren. Sommige mensen scheppen er plezier in om anderen zwart te maken en te verketteren. In de Middeleeuwen gebeurde dat met vrouwen die beschuldigd werden van hekserij. Zij werden levend verbrand, tot groot vermaak van het volk. De hetze van de afgelopen jaren in de media tegen ex-IS-vrouwen was ook een soort heksenjacht. De vrouwen werden van alles en nog wat beschuldigd. Het eten koken voor hun mannen werd uitgelegd als een bijdrage aan genocide waarvoor ze zwaar gestraft moesten worden. Een merkwaardige redenering. Volgen we die ook bij andere zaken waarbij de mannen misdaden hebben gepleegd? Wordt de vrouw van Taghi ook beschuldigd van medewerking aan de misdaden van haar man omdat zij af en toe een boterham voor hem gesmeerd heeft?

Al in juni 2020 vond de Hoge Raad dat sommige vrouwen waarschijnlijk weinig te verwijten viel omdat ze geen andere keuze hadden dan hun man te volgen naar het Kalifaat. In Zweden is geen enkele van de teruggehaalde vrouwen veroordeeld voor oorlogsmisdaden. In Syrië zelf beschouwen de Koerden de vrouwen van IS-strijders niet als oorlogsmisdadigers, uitgezonderd degenen die lid waren van de religieuze politie. Zij laten dan ook grote aantallen vrouwen van Syrische IS-strijders vrij om terug te keren naar hun dorpen.

Wij vinden dat de Nederlandse regering onze eigen vrouwen al genoeg gestraft heeft door hen drie jaar in de kampen te laten zitten en geen vinger voor hen uit te steken. Al die tijd leefden de vrouwen in doodsangst dat hen of hun kinderen iets zou overkomen. De toestand in de kampen was veel erger dan die in een NL gevangenis. Volgens PVV Kamerlid Markuszower is een Nederlandse gevangenis een vakantieparadijs vergeleken bij de kampen (dat was ook de reden dat hij de vrouwen zo lang mogelijk in de kampen wou laten zitten). De tijd die de vrouwen in de kampen hebben doorgebracht, moet daarom zeker als voorarrest beschouwd worden.

Nederland is in Europa een van de landen die zijn vrouwen en kinderen het langst in de Syrische kampen heeft laten zitten. Laten wij nu ook niet het land zijn dat zijn vrouwen het zwaarst gaat straffen. We moeten beseffen dat de vrouwen niet naar Syrië gingen als terroristen maar als idealisten. Hun doel was niet om mensen te vermoorden maar om mensen te helpen. Daarbij zijn ze verschrikkelijk misleid door de mannen binnen IS. Maar de vrouwen weten intussen drommels goed dat ze een verkeerde keuze gemaakt hebben. Misschien hebben ze nog steeds de drang om mee te bouwen aan een betere maatschappij. Laten we ze daarvoor in Nederland de kans geven. Daarvoor

moeten we ze vertrouwen geven in de Nederlandse maatschappij. Dat bereiken we niet door met onze rug naar hen toe te gaan staan; hen zo lang mogelijk op te sluiten en hen hun kinderen voor altijd te ontnemen. Laten we tonen dat wij een humane maatschappij; een gaaf land, dat ook vergevingsgezind kan zijn waar dat mogelijk is.